

Treklanger i dur och moll, ackordnummer och parallelltonarter

1. Treklanger i en skala:

- Man kan skapa en **treklang** på varje ton i skalan genom att spela varannan ton uppåt.
- Eftersom skalan har **sju toner**, får man **sju treklanger**, som motsvarar ackorden i tonarten.
- Dessa treklanger numreras: **I, II, III, IV, V, VI, VII**.

2. Skillnaden mellan dur och moll:

- I **ren moll** är ackordet på ton nummer 5 (dominanten) ett **mollackord**.
- För att få den klassiska **dominantfunktionen** (som "vill hem") **durar man till femman** (t.ex. E i A-moll blir E-dur istället för E-moll).
- Detta leder in i **harmonisk moll** (höjd sjunde ton) och **melodisk moll** (höjd sjätte och sjunde ton på väg upp).

3. Parallelltonarter:

- Två tonarter är parallella om de **har samma toner**, men olika grundton.
- Exempel:
 - **A-moll** (ren moll): A B C D E F G
 - **C-dur**: C D E F G A B
 - A-moll och C-dur är alltså parallelltonarter.
- Ackorden får olika **nummer** beroende på vilken ton man utgår från:
 - A-moll: A-moll (I), D-moll (IV), E-dur (V)
 - C-dur: C (I), F (IV), G (V)

4. Ackordens funktion (i både dur och moll):

- **I (tonika)**: Hem, stabilitet
- **IV (subdominant)**: På väg bort
- **V (dominant)**: På väg hem
- Exempel i A-moll: A-moll (I), D-moll (IV), E-dur (V)
- Exempel i C-dur: C (I), F (IV), G (V)

5. Övergång mellan tonarter:

- Genom att byta grundton i samma skala kan man växla mellan **moll- och durtonart** vilket skapar kreativa möjligheter.
- Det är viktigt att förstå att **samma ackord kan ha olika funktion** beroende på tonarten.

